

Bibliografie překladů z češtiny: manuál k tabulce

Obecné pokyny.....	2
Komentář k jednotlivým položkám	3
Číslo záznamu	3
Typ záznamu.....	3
Je součástí čeho (číslo záznamu)	3
Typ díla	3
Vztah k originálu	4
Druh adaptace	4
Autor/ka	4
Název díla dle titulu v latině	5
Název díla v původním písmu.....	5
Údaje o odpovědnosti a další informace.....	5
Původní název	6
Jazyk díla.....	6
Výchozí jazyk	6
Zprostředkovací jazyk.....	6
Údaje o zprostředkovacím díle.....	6
Město vydání, země vydání, nakladatel	7
Nakladatel v původním písmu.....	7
Edice, svazek.....	7
Název edice v původním písmu.....	8
Údaje o časopiseckém vydání	8
Název časopisu v původním písmu.....	8
Počet stran.....	8
Rok.....	8
ISBN	8
Další role v latině	9
Další role v původním písmu	9
Zdroj či odkaz.....	9
Volná poznámka	10
Technická poznámka	10
Základní příklady.....	11
Jak zapsat knihu	11
Jak zapsat dílo o více částech (sebrané spisy, antologie, sbírka povídek).....	11
Jak zapsat část knihy (např. antologie).....	11
Jak zapsat vydání v časopise.....	12

Obsah

- Pokud si nebudete jisti, napište nám, abychom problém vyřešili i do budoucna a řešení zanesli do manuálu: preklady@ucl.cas.cz
- Při vyplňování postupujte po řádcích. Číslování řádku neupravujte a řádky nepřesouvejte, neboť na sebe odkazují.
- Pro každý záznam vyplňujte co nejvíce položek. Záznam je sestaven tak, aby bylo možno jej automaticky převést do databáze (preklady.ucl.cas.cz) i z něj zpětně vytvořit klasický bibliografický záznam. Žádná položka není zbytečná.
- Nebudete-li si jisti vyplněním konkrétního pole, podbarvěte ho žlutou barvou.
- **Příklady jsou v tabulce v řádcích 2-14**
- Obecné pravidlo:
  - o Vícenásobná hodnota ve stejné buňce (2 autoři, jazyky atp.) se odděluje pomocí § (paragraf)
  - o Vzájemně související informace v téže buňce (např. nakladatel + místo vydání + země vydání) se oddělují pomocí obvyklé interpunkce popsané detailněji dále u jednotlivých polí
  - o Interpunkční znaménka mají po obou stranách mezery
příklad: Město vydání, země vydání, nakladatel: „Stockholm (Švédsko) : W&W § Helsinky (Finsko) : Schildt“ znamená, že dílo vyšlo v koedici dvou nakladatelů ze dvou různých zemí.
- U děl přeložených do jazyků, které pro zápis nepoužívají latinku, jsou pro informace v původním písmu vyhrazeny zvláštní sloupce vždy za příslušným sloupcem pro zápis v latině. Pokud je vyplněn sloupec s původním písmem, musí vždy být vyplněna i hodnota v přepisu do latinky.

Komentář k jednotlivým položkám

Číslo záznamu

Řada po sobě jdoucích čísel (předvyplněno; prosíme nijak neupravovat)

Typ záznamu

Základní údaj o dané položce (knižním svazku či článku).

Výběr pouze z těchto možností:

- „kniha“ (tj. celý knižní svazek bez ohledu na obsah)
- „část knihy“ (např. povídka v antologii, román v sebraných spisech)
- „článek v časopise“ (jakákoliv publikace v časopise či novinách)

Způsob vyplnění:

kniha

část knihy

článek v časopise

Je součástí čeho (číslo záznamu)

Vyplňuje se, pouze pokud je typ záznamu „část knihy“. Vyplní se číslo záznamu, kde jsou uvedeny informace o celku knihy.

Typ díla

Základní informace o formátu položky ve vztahu k originálu.

Výběr pouze z těchto možností:

- „celé dílo“ (např. překlad celé knihy, celé povídky, celé básně) – může obsahovat dílčí části (např. pokud je přeložena celá kniha *Povídek z jedné kapsy*, pak je možné do dalších položek o části knihy rozepsat jednotlivé povídky, např. pokud má každá jiného překladatele). Pokud máte k dispozici informace o těchto částech, vytvořte záznamy i pro tyto části (jednotlivé povídky atp.)
- „antologie“ (např. vybrané povídky, básně, úryvky) – očekává se zpracování jednotlivých částí
- „souborné dílo“ (tj. více celých knih vydaných v jednom svazku, např. vybrané spisy) – očekává se zpracování jednotlivých částí
- „úryvek“ (tj. pouze část celého díla, například ukázka z románu, povídky atp., nikoliv však celkově zkrácená verze – viz vztah k originálu níže)

Způsob vyplnění:

celé dílo

antologie

souborné dílo

úryvek

Vztah k originálu

Výběr pouze z těchto možností:

- „překlad“
- „adaptace“ (tj. jakákoliv jiná forma převodu včetně např. změny žánrového zařazení)

Způsob vyplnění:

překlad

adaptace

Druh adaptace

Použije se, pokud je vztah k originálu „adaptace“. Slovní popis specifického vztahu k originálu.

Vybíráme, pokud možno, takovou hodnotu, která je již v tabulce použita.

Pokud způsobem adaptace došlo ke změně žánru, musí to být z použitého popisu zřetelně patrné.

V případě potřeby lze pro označení změny žánru použít násobné pole (oddělené §).

Způsob vyplnění:

zkrácení

převyprávění § změna žánru: poezie

dramatizace

adaptace pro děti

komiks

Autor/ka

Česky psaná jména autora či autorky ve formátu *Příjmení, Jméno*, ideálně doplněné o české identifikační kód národní autority.

Pokud je autorů více (například autorská dvojice Voskovec & Werich), zapíší se všichni (případně včetně kódu autority) podle abecedy, oddělení paragrafem.

Kód národní autority lze získat v bázi AUT (hledání podle jména) v poli Identifikační číslo (001) zde:

https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=AUT

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [MARC](#)

Záznam 18 z 188

Ident. číslo	jk01061444
Záhlaví	👤 Komenský, Jan Amos, 1592-1670
Standardní čísla	0000000108840416 [isni]
	Q12735 [wikidata]
Odkaz. forma	Comenio, I.A., 1592-1670

V případě, že jde o šifru či pseudonym a je možné určit identitu autora/ky, zapisujeme preferovanou podobu jména za šifru/pseudonym do [] po znaménku = ve tvaru příjmení, jméno.

Pokud identitu určit neumíme, závorku nevyplňujeme.

Pokud se nejedná o autora textu, ale například o editora, nezapisuje se do tohoto pole, ale do pole „další role“ (viz [Další role v latince](#), resp. [Další role v původním písmu](#)).

Způsob vyplnění:

Škvorecký, Josef (jk01130413)

Aškenazy, Ludvík (jk01010398) & Hrabal, Bohumil (jk01042564)

Pětipírek

A. N. [=Novák, Arne] (jk1090346)

Název díla dle titulu v latině

Název díla v podobě, jak je uveden na titulní straně v jazyku dokumentu (v přepisu do latinky, originální zápis viz níže).

Podtitul se oddělí dvojtečkou (:).

Souběžný titul (např. u dvojazyčných vydání též titul v druhém jazyce) se oddělí rovnítkem (=).

Název části (např. druhý díl trilogie vydané pod souborným názvem, ale mající též samostatné názvy částí) se zapisuje za hlavní název po tečce.

Doplňující informace v názvu se zapisují do následujícího pole „Údaje o odpovědnosti a další informace“.

Zápisy komplikovanějších názvů v případě potřeby konzultujeme.

Způsob vyplnění:

Audiens. Vernissage. Protest : tre enaktare of författaren Vaněk

The good soldier Švejk and his fortunes in the World War

Ny tjeckisk och slovakisk prosa

Babička = Grandmother

Al-Džadda

Ute ajoin ute angeloj

Mezi proudy. II, Syn ohnivcův

Název díla v původním písmu

(pouze u jazyků, které pro zápis nepoužívají latinku)

Název díla v podobě, jak je uveden na titulní straně v původním písmu.

Formálně se zapisuje stejně jako Název díla dle titulu v latině.

Pokud je vyplněno toto pole, musí být vyplněn i zápis v latině.

Způsob vyplnění:

الجدّة

Ούτε άγιοι, ούτε άγγελοι

Údaje o odpovědnosti a další informace

Doplňující informace k titulu, které nejsou přímou součástí názvu. Mj. informace o osobách v dalších rolích.

Pokud má dílo více autorů (a ve sloupci Autor je tudíž uveden pouze první z nich), zapisují se do tohoto sloupce všichni autoři.

Vyplňuje se v jazyce dokumentu (pouze v přepisu do latinky).

Způsob vyplnění:

A new and unabridged translation from the Czech by Cecil Parrott. With the original illustrations by Josef Lada

I urval och med förord och författarpresentationer av Marie Rádlová-Jensen

By Jiří Voskovec and Jan Werich.

metafrasi: Viktoria Trapali

Původní název

Název díla, pod nímž vyšlo poprvé. Pokud původní text nebyl napsán česky, uveďte se v daném originálním jazyce, např. Kunderovo *L'Identité*

Pokud daná položka nemá přesný originální vzor (např. u příležitostné antologie, souborného vydání více děl apod.), uveďte se: „Originál neexistuje“

Pokud není výchozí text znám, resp. se ho nepodařilo dohledat a přesně určit, uveďte se: „Originál neznámý“

Způsob vyplnění:

Žert

L'Identité

Originál neexistuje

Originál neznámý

Jazyk díla

Jazyk, do něhož je dílo přeloženo.

Uvádí se buď slovem, nebo dle bibliografických kódů:

https://www.loc.gov/marc/languages/language_code.html

Uvádí se co nejkonkrétnější název, tj. pokud možno nikoliv „lužická srbština“, nýbrž „hornolužická srbština“.

Nepoužívají se označení obecná („jiný slovanský jazyk“) a hromadná („více jazyků“).

V případě překladu do více jazyků se uvedou všechny jazyky oddělené paragrafem (§)

Způsob vyplnění:

ger

eng

swe

chorvatština

Výchozí jazyk

Jazyk, v němž bylo dílo původně napsáno. Způsob vyplnění stejný jako u jazyka díla.

Zprostředkovací jazyk

Vyplňuje se, pokud překlad nebyl pořízen přímo z výchozího jazyka. Způsob vyplnění stejný jako u jazyka díla.

Údaje o zprostředkovacím díle

Pokud nebylo přeloženo přímo z výchozího jazyka, nebo pokud je verze, z níž překlad vychází něčím specifická, zapisují se do pole informace o daném díle v rozsahu název, místo a rok vydání, pokud možno též nakladatel a překladatel/ka, případně též s hypertextovým odkazem na dané dílo

Způsob vyplnění:

The Joke (Sydney, 1977)

No Saints of Angels (1999)

Město vydání, země vydání, nakladatel

Vyplňuje se vždy celá trojice informací ve formátu „Město (Stát) : Nakladatel“. Chybějící informace se nahradí otazníkem. Pokud je některá z položek vícenásobná (např. u koedice či násobného místa vydání), je třeba zopakovat celou trojici.

Země se uvádí dle současného uspořádání (tedy např. dílo vydané v Rakousku-Uhersku bude zařazeno do státu dle dnešního politického uspořádání).

U časopiseckých či novinových vydání (typ dokumentu musí být „Článek v časopise“) se uvádí pouze stát vydání.

Pokud jazyk nepoužívá k zápisu latinku, název nakladatele se zde přepíše do latinky a v následujícím poli (Nakladatel v původním písmu) se zapíše v písmu originálu.

Názvy měst se zadávají v původním znění, pokud se v dané zemi používá latinka. Jinak se použije český název či přepis města.

Způsob vyplnění:

Paris (Francie) : Gallimard

Paris (Francie) : McMillan Publishing & Berlin (Německo) : McMillan Publishing & London (Velká Británie) : McMillan Publishing

Paris (Francie) : Gallimard & Brno (Česko) : Host

Athény (Řecko) : Kedros

Damašek (Sýrie) : ?

? (Itálie) : ?

? (?) : ?

Způsob vyplnění (pouze pro typ „Článek v časopise“):

Švédsko

Egypt

Nakladatel v původním písmu

(pouze u jazyků, které pro zápis nepoužívají latinku)

Název nakladatele v původním písmu. Zapisuje se pouze název nakladatele, nikoliv země a město vydání.

Pokud je vyplněno toto pole, musí být vyplněn i zápis v latince.

Způsob vyplnění:

Κέδρος

Edice, svazek

Název edice a označení svazku se odděluje středníkem.

Pokud jazyk nepoužívá k zápisu latinku, název edice se zde přepíše do latinky a v následujícím poli (Název edice v původním písmu) se zapíše v písmu originálu.

Způsob vyplnění:

Blumen der Literatur ; Bd. 58

Xeni pezografia

Název edice v původním písmu

(pouze u jazyků, které pro zápis nepoužívají latinku)

Název edice v původním písmu.

Pokud je vyplněno toto pole, musí být vyplněn i zápis v latince.

Způsob vyplnění:

Ξένη πεζογραφία

Údaje o časopiseckém vydání

Jen pro texty v časopisech

Ve formátu: Název časopisu, ročník, rok, číslo, datum vydání, stránkový rozsah. Pokud některý z údajů není znám, nedohledáváme.

Pokud název časopisu používá jiné písmo než latinku, zde se přepíše do latinky a do následujícího pole se zapíše v původním písmu.

Způsob vyplnění:

Literatur. Jg. 28, 2021, Nr. 5, Mai, S. 56-96

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Jg. 85, 2011, Nr. 35, 12. 2., S. 3

Název časopisu v původním písmu

(pouze u jazyků, které pro zápis nepoužívají latinku)

Vyplní se pouze název časopisu. Ostatní informace se vyplňují pouze v předchozím poli. Pokud je vyplněno toto pole, musí být vyplněno i předchozí pole.

Počet stran

Počet stran číslicí. Vždy se uvádí poslední číslovaná strana.

Způsob vyplnění:

325

22

Rok

Rok vydání dle tiráže, případně jinak dohledaný. Pokud rok není znám zcela přesně, konkrétní číslici nahradíme otazníkem.

Způsob vyplnění:

1978

19??

184?

ISBN

Pokud je k dispozici. Dlouhý nebo krátký formát. Zapisujeme včetně případných interpunkčních znamének. Vícenásobnou položku oddělíme pomocí paragrafu.

Další role v latince

Pokud jsou známy další role nad rámec autorů vyplní se zde všechna jména ve formátu jako autor/ka. Vícenásobná položka se oddělí pomocí paragrafu.

Pokud jazyk nepoužívá k zápisu latinku, jméno se zde přepíše do latinky v následujícím poli.

Pro zápis šifer a pseudonymů platí stejná pravidla jako v případě autorů.

Do závorky za jméno se uvede kód role. Pokud je rolí více, oddělí se v závorce čárkou. Pokud má autor i další roli (je např. autorem doslovu), znovu se zapíše i do tohoto pole (s příslušným kódem doplňkové role).

Překladatel/ka: trl

Editor/ka: edt

Ilustrátor/ka: ill

Autor/ka doslovu (včetně např. bibliografie): aft

Autor/ka předmluvy (úvodu apod.): aui

Autor/ka komentáře textu: cwt

Způsob vyplnění

Trapali, Viktoria (trl)

Lindekrantz, Eva (trl) § Andersson, Kent (edt, trl)

Anjelakis, Andreas (trl, aui)

Panselinu, Efi (trl, aui) § Fučíková, Gusta (aui)

Další role v původním písmu

(pouze u jazyků, které pro zápis nepoužívají latinku)

Zapíše se totožná jména jako v poli Další role. Dodrží se totožné pořadí i totožný počet jmen. Pokud je některé ze jmen originálně psáno latinkou, ponechá se volné místo (ale zapíše se oddělovací znak §). Nezapisují se znovu kódy rolí.

Způsob vyplnění

Τράπαλη, Βικτώρια

Αγγελάκης, Ανδρέας

Πανσελήνου, Έφη §

Zdroj či odkaz

Zdroj na výchozí dokument. V ideálním případě odkaz na položku v některém knihovnickém systému či v katalogu worldcat.org. Pokud je údaj získán z tištěné bibliografie, pak autor a rok vydání (a sdělte nám kompletní bibliografické údaje o dané bibliografii). Případně odkaz na internetový zdroj (např. [goodreads.com](https://www.goodreads.com)). Vícenásobná položka se odděluje paragrafem. V případě odkazu na katalogy knihoven, prosím, uvádějte perzistentní (trvalý) link – u konkrétního zdroje vhodné předem konzultovat.

Způsob vyplnění:

<https://opac.sbn.it/risultati-ricerca-avanzata/-/opac-adv/detail/LO10446484> §

<https://www.worldcat.org/title/797591192>

<https://www.goodreads.com/book/show/26818878>

Bergstrand 1992

Volná poznámka

Doplňující informace o položce. Např. informace o úvodu, doslovu, autorství ilustrací, dalších vydáních apod.

Pokud se jedná o netištěné medium, zapíše se sem např. „audiokniha“, nebo „e-kniha“.

Vícenásobná položka se oddělí pomocí paragrafu.

Způsob vyplnění:

druhé vydání 1979 § ilustrace Frans Haacken

poprvé vydáno 1957 § audiokniha

předmluva a profily autorů Marie Jensen-Rádllová

Technická poznámka

Poznámka týkající se samotného zpracování záznamu.

Základní příklady

Jak zapsat knihu

Příklad přepisu původního bibliografického záznamu:

Jan Procházka: Vilken tokig familj! Illustr. av Frans Haaken. Övers. Sune Karlsson. Övers. fraan den tyska utg. Was für eine verrückte Familie. 75 s. Sthlm. Bergh 1977. 2 uppl. 1979. Český název: Naše bláznivá rodina.

Záznam je v tabulce pod číslem 9.

Komentář:

Jedná se o překlad celé knihy (typ záznamu: kniha) přes němčinu (tj. je uveden zprostředkovací jazyk i údaje o zprostředkovacím díle). Doplnující informace (z titulního listu, tj. část „Illustr. av Frans Haaken. Övers. Sune Karlsson. Övers. fraan den tyska utg. Was für eine verrückte Familie.“) se zapíše (v originále) do sloupce „Údaje o odpovědnosti a další informace (z titulní strany)“.

Jak zapsat dílo o více částech (sebrané spisy, antologie, sbírka povídek)

Příklad přepisu původního bibliografického záznamu:

Václav Havel: Audiens. Vernissage. Protest. Tre enaktare om författaren Vaněk. Övers. Evan Lindekrantz och Kent Andersson. Förord av förf. 118 s. Lund: Pegas 1990. Obsahuje: Audiens (česky: Audience), Vernissage (Vernisáž), Protest (Protest).

Záznam je v tabulce po čísly 1-4.

Komentář:

Jedná se o (často se opakující) příklad souborného díla sestaveného z děl, která původně vyšla samostatně. Zápis se rozdělí na hlavní položku (typ kniha; řádek 1) a na tři související položky (typ část knihy; řádky 2-4).

Do hlavní položky se zapíše vše, co je společné pro všechny části knihy a týká se tedy knihy jako celku; do částí knihy se zapisují pouze položky, které jsou pro dané části specifické. V tomto případě jsou překladatelé dva, ale nevíme, v jakém vztahu jsou k jednotlivým částem, proto jsou zapsáni do hlavní položky (překladatelé jsou dva, tedy se oddělí paragrafem). Části knihy odkazují na hlavní položku pomocí čísla záznamu. Části knihy jsou v tomto případě samy o sobě celá díla (nejedná se např. o dílo zkrácené, tedy úryvek).

Název sestává z hlavního titulu a podtitulu, což v zápisu oddělíme dvojtečkou.

Jak zapsat část knihy (např. antologie)

Příklad přepisu původního bibliografického záznamu:

Bohumil Hrabal: Prags julkrubbor. Ingaar i Ny tjeckisk och slovakisk prosa. I urval och med förord och författarpresentationer av Marie Rádlová-Jensen. Sthlm. W&W 1965. (W&W-serien. 91.) Hfors. Schildt (deluppl.). Övers. Eva Strömberg Krantz. Česky: Pražské jesličky.

Záznam je v tabulce pod čísly 6-7.

Komentář:

Jedná se o součást antologie. Nejprve je třeba založit samostatný záznam antologie (pokud již neexistuje), poté záznam části díla a u ní vyznačit, že se jedná o součást předcházející položky (sloupec „Je součástí čeho“). Do hlavní položky se zapíše vše, co je společné pro knihu jako celek; do částí knihy se zapisují pouze hodnoty, které se týkají dílčí části/díla.

Název sestává z hlavního názvu a doplnění dalších informací. Hlavní název se zapíše do sloupce „Název díla dle titulu“, doplňující informace se zapíší (v originále) do sloupce „Údaje o odpovědnosti a další informace (z titulní strany)“.

Antologie byla sestavena pouze pro toto vydání a k celku tedy neexistuje původní originál. Uvede se „Originál neexistuje“. (Pokud výchozí originál existuje, ale název není znám, uvede se „Originál neznámý“). Konkrétní část antologie však již přímý původní název má.

Kniha byla vydána v koedici, jsou tedy dva nakladatelé ze dvou zemí. V tom případě se trojice informací (město vydání (stát vydání) : nakladatel) zopakuje celá, přičemž trojice se oddělí paragrafem.

Informace o všech rolích, kromě hlavní autorské role, se zapíší do pole „Další role“.

Informace o předmluvě a profilech autorů se česky doplní do volné poznámky.

Jak zapsat vydání v časopise**Příklad přepisu původního bibliografického záznamu:**

Milan Šimečka: Jämvikt. I „Agora“ 1986, nr. 1. Övers. Olof Kleberg. Česky: Balada o rovnováze

Záznam je v tabulce pod číslem 10.

Komentář:

Typ záznamu se uvede „článek v časopise“. Typ díla je v tomto případě „celé dílo“ (není to pouze např. úryvek).

U časopiseckých vydání se uvádí pouze stát vydání (neuvádí se město, ani nakladatel).